

PÁZMÁNY NYOMÁBAN

Tanulmányok Hargittay Emil tiszteletére

PÁZMÁNY NYOMÁBAN

Tanulmányok Hargittay Emil tiszteletére

Mondat Kft.

Vác, 2013

Lektorálta és szerkesztette

Ajkay Alinka – Bajáki Rita

ISBN 978-963-87596-6-5

© A kötet szerkesztői és szerzői

A kötet a Nemzeti Kulturális Alap
támogatásával készült

Tördelés és nyomdai munkák
Mondat Kft. ■ www.mondat.hu

**Az Tekintetes, Nemzetes, Nagyságos Úrnak
Praesete, Principale, Intendente, Prefecto, Patre Patriae etc.
Aemilio Hargittay
Istentül minden jót kívánunk.**

Hogy ez kicsin munkánk ajándékjával Nagyságod eleiben járulnánk, két igen erős okoktól léssen. Egyik az Nagyságod úri személyének böcsülletes méltósága, melly szívünknek mindétig kedves és mellyet országunknak zsenge ifjúsága tetemes számban tapasztalhatott. A másik az igazságnak az a legkevésbé sem csaplári csalárdsága, hogy Nagyságod dücsőségének naponkint való nevedése immáron öt tucat tavasz óta örvendezteti ez velágot. Ez könyvecskében nincsen sem ravaszság, sem csavargás, hamisság, szemfíny-vesztés, hanem csupán csak az igazságra való törekvés. Mindezen dolgoknak megítélését Nagyságodra hagyjuk, fogadgya kegyességgel, figyelmes elmével megolvassa, kiért az Isten éltesse és boldogítsa!

Toto cordis affectu

e könyv öszverendezői.

Lectori salutem!

Ezzel a tanulmánykötettel Hargittay Emilt köszöntik 60. születésnapja alkalmából tanítványai, pályatársai, kollégái, barátai. A kereken félszáz írást tartalmazó tematikus kötet túlnyomórészt az Ünnepelelt szűkebb kutatási területéhez, Pázmány Péter életművéhez kapcsolódik. A dolgozatok a kutatás széles spektrumát ölelik fel, Pázmány működésének előzményeiről, modern irodalmi továbbéléséről egyaránt olvashatunk, de más további tudományterületet is érintenek, például a történettudományt, művelődéstörténetet, művészettörténetet. Néhány tanulmánynak a szerzője „pázmányos”, az Ünnepelelt közvetlen kollégái.

A kötet címe többféle értelmezést sugall. Egyrészt utal a tartalomra, szerzőink is megpróbálnak Pázmány nyomdokain járni, a „bíboros Ciceró”-t állítva kutatásaik középpontjába, másrészt pedig eminensen Hargittay Emilre vonatkozik. Ebben az olvasatban is szerteágazó az értelmezés, hiszen ahogy Pázmány tevékenysége többretű volt, úgy Hargittay Emilé is az. Mindkettejük életének meghatározó alapvetése a tudósi és tanári lét kettőssége, és az egyetem, amely Pázmány számos alapítása közül a legnagyobb hatású volt.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kara Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetének hosszú évek óta Hargittay Emil a vezetője, a húsz esztendeje alakult Bölcsészkar egyik alapító tanára, aki maga is évtizedek óta a Pázmány-kutatás kiemelkedő alakja. Az egyik legjelentősebb hazai szakkiadó vezetőjeként monográfiák, konferencia- és tanulmánykötetek, kritikai kiadások valamint számos fontos sorozat elindítása, megírása, koordinálása fűződik a nevéhez. Mindezek mellett nagyon fontos megemlíteni azt a sok-sok tanítványt, akikkel az elmúlt évtizedek alatt a Tanár úr ismertette és szerettette meg a régi magyarországi irodalom alakjait.

Kötetünk létrejöttében köszönettel tartozunk Nagy László úrnak, a *MondAe* kiadó vezetőjének, akinek végtelen türelme és önzetlen segítőkészsége a kezdeti lépésektől végigkísérte munkánkat. Köszönjük továbbá a tanácsokat és a hathatós segítséget Thimár Attilának. Hálásak vagyunk Szelestei N. Lászlónak az útmutatásaiért, valamint az időért és a helyért. Legfőképpen pedig köszönettel tartozunk Szentes Évának a titkos földalatti mozgalomban való konspiratív, aktív részvételért és az együtt töltött vidám órákért.

Anno Domini 2013, Böjt-más havának 16. napján.

A Szerkesztők

Tabula gratulatoria

Isten éltesse az ünnepeltet!

Ajkay Alinka	Hoffmann Gizella	Ratzky Rita
Bajáki Rita	Horváth Csaba Péter	Réger Ádám
Balázs Mihály	Horváth Iván	Rozsondai Marianne
Bán Izabella	Horváth Kornélia	W. Salgó Ágnes
Bartók István	Hörcher Ferenc	Sarbak Gábor
Báthory Orsolya	Hubert Ildikó	S. Sárdi Margit
Bazsányi Sándor	Illik Péter	Sipos Lajos
Békés Enikő	Jankovits László	Soós István
Bene Sándor	Jelenits István	Stauder Mária
Bernáth Árpád	Jónácsik László	Szabados György
Bessenyei József	Juhász Szandra	Szabó András
Bibor Máté	Käfer István	Szabó Ferenc SJ
Bíró Ferenc	H. Kakucska Mária	Szabó Lilla
Bitskey István	Kalmár János	Szabó Péter
Blum, Paul Richard	Kardeván Lapis Gergely	Szajbély Mihály
Bogár Judit	Kecskeméti Gábor	Száraz Orsolya
Bognár Zsuzsa	Keserű Bálint	Szathmári István
Bretz Annamária	Keserű Gizella	Szegedi Eszter
Buzási Enikő	Kiczenko Judit	Szekler Enikő
Czibula Katalin	Kilián István	Szelestei N. László
Császtvay Tünde	Knapp Éva	Szentmártoni Szabó Géza
Cseke Ákos	Komlovszkiné Tódor Ildikó	Szentszéki Márton
Csorba Dávid	Korompay Klára	Szigeti Jenő
Csörsz Rumen István	Kovács József László	Szilágyi András
Dávidházi Péter	Kovács Zsuzsa	Szilasi László
Debreczeni Attila	Kőszeghy Péter	Szkárosi Endre
Déri Balázs	Kulcsár Péter †	Szovák Kornél
Déri Eszter	Küllös Imola	Szőnyi Etelka
Di Francesco, Amedeo	Lázár István Dávid	Szőnyi György Endre
Dóbék Ágnes	Lázs Sándor	Szvorényi Róbert
Dukkon Ágnes	Maczák Ibolya	Tarjányi Eszter
V. Ecsedy Judit	Madas Edit	Tasi Réka
Egyed Emese	Majorossy Imre Gábor	Teszelszky, Kees
Erdélyi Gabriella	Maróth Miklós	Thimár Attila
T. Erdélyi Ilona	Martí Tibor	G. Tóth Franciska
Farkas Gábor Farkas	Martonyi Éva	Tóth Zsombor
Fazakas Gergely Tamás	Mayer Gyula	Tömösvári Emese
Fazekas Sándor	Medgyesy S. Norbert	Tusor Péter
Fekete Csaba	Molnár Antal	Tüskés Gábor
Finta Gábor	Monok István	J. Újváry Zsuzsanna
Font Zsuzsa	Nagy Levente	Vadai István
Forgó András	Nuzzo, Armando	Vámos Hanna
Gábor Csilla	Oborni Teréz	S. Varga Katalin
Gergely Katalin	Orlovsky Géza	S. Varga Pál
Gömöri György	Óze Sándor	R. Várkonyi Ágnes
Guitman Barnabás	Pajorin Klára	Varsányi Orsolya
Győri L. János	Pál József	P. Vásárhelyi Judit
Hajdú Ágnes	Pálffy Géza	Verebélyi Kincső
Hajnóczy Eszter	Petróczi Éva	Vizkelety András
Havas László	Pintér Márta Zsuzsanna	Voigt Vilmos
Heltai János	Prokopp Mária	Zvara Edina
Herner János	Radvánszky Anikó	

